

NUOMONĖS

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS
PAREIGŪNAS**Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonė dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai – „ES kovos su terorizmu politika. Svarbiausi laimėjimai ir ateities uždaviniai“**

(2011/C 56/02)

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS,

atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 16 straipsnį,

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 7 ir 8 straipsnius,

atsižvelgdamas į 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾,atsižvelgdamas į 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių asmenų duomenų judėjimo ⁽²⁾, ypač į jo 41 straipsnį,

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĘ:

I. ĮVADAS

1. 2010 m. liepos 20 d. Komisija priėmė komunikatą „ES kovos su terorizmu politika. Svarbiausi laimėjimai ir ateities uždaviniai“ ⁽³⁾. Komunikate siekiama pateikti pagrindinius „dabartinės ES kovos su terorizmu strategijos politinio vertinimo“ elementus, be to, jis yra vidaus saugumo strategijos dalis ⁽⁴⁾. Jame įvertinami praeities laimėjimai ir nubrėžiami ES kovos su terorizmu politikos ateities uždaviniai bei politikos kryptys.

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

⁽²⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

⁽³⁾ COM(2010) 386 galutinis.

⁽⁴⁾ Žr. komunikato 2 puslapį.

2. EDAPP jau pateikė konkrečių nuomonių ar pastabų dėl daugelio komunikate paminėtų iniciatyvų. Tačiau šiame komunikate pristatoma plati politikos perspektyva ir ilgalaikės gairės, dėl kurių, EDAPP manymu, tikslinga pateikti atskirą nuomonę.

3. Taigi šia nuomone siekiama padėti pasirinkti fundamentalesnę politiką srityje, kurioje naudoti asmeninę informaciją yra itin svarbu, jos naudojama daug ir itin konfidencialiai.

4. Šioje nuomonėje nepateikiama pastabų dėl naujausio, 2010 m. lapkričio 22 d. priimto, Komisijos šios srities komunikato „ES vidaus saugumo strategijos įgyvendinimas. Penki žingsniai kuriant saugesnę Europą“ ⁽⁵⁾. EDAPP šį komunikatą analizuos atskiroje nuomonėje, kurioje dar kartą bus nagrinėjamas įvairių dokumentų aiškių sąsajų poreikis.

5. Šioje nuomonėje EDAPP analizuoja įvairius komunikato aspektus bei pataria ir pateikia rekomendacijas, siekdamas užtikrinti pagrindinę teisę į asmens duomenų apsaugą ES kovos su terorizmu politikos srityje, visų pirma sprendžiant ateities problemas ir kuriant naujas politikos kryptis.

II. KOMUNIKATO IR SUSIJUSIŲ DUOMENŲ APSAUGOS
KLAUSIMŲ ANALIZĖ

6. Atsižvelgiant į 2005 m. ES kovos su terorizmu strategijos ⁽⁶⁾ struktūrą, komunikate pirmiausia analizuojamos keturios pagrindinės ES kovos su terorizmu politikos kryptys: prevencija, apsauga, persekiojimas, reagavimas. Paskui konkrečiame skyriuje nagrinėjami kai kurie horizontalieji klausimai, konkrečiai – pagarba pagrindinėms teisėms, tarptautinis bendradarbiavimas ir finansavimas.

⁽⁵⁾ COM(2010) 673 galutinis.

⁽⁶⁾ 2005 m. lapkričio 30 d. dok. 14469/4/05.

1. **„Prevencija, apsauga, persekiojimas ir reagavimas“ bei poreikis diegti duomenų apsaugos principus**
7. Prevencija apima įvairiausių veiklą nuo radikalizmo plitimo ir verbavimo prevencijos iki tyrimo, kaip teroristai naudojami internetu. Atsižvelgiant į tai komunikate iš pagrindinių laimėjimų minimas 2002 m. priimtas ⁽¹⁾ ir 2008 m. iš dalies pakeistas Tarybos pamatinis sprendimas dėl kovos su terorizmu ⁽²⁾.
8. Žmonių ir infrastruktūros „apsauga“ taip pat yra labai plati tema, apimanti iniciatyvas dėl sienų, transporto saugumo, sprogstamųjų prekursorių kontrolės, svarbiausios infrastruktūros apsaugos ir tiekimo grandinės stiprinimo.
9. „Persekiojimas“ apima informacijos rinkimą, policijos ir teismų bendradarbiavimą bei kovą su terorizmo veikla ir finansavimu. Ateities uždaviniai šiame sektoriuje yra sukurti ES PNR sistemą ⁽³⁾, vadovaujantis SESV 75 straipsniu sukurti lėšų ir finansinio turto išaldymo sistemą, taip pat įgyvendinti abipusį pripažinimą renkant įrodymus baudžiamosiose bylose.
10. „Reagavimas“ reiškia gebėjimą sureguliuoti padėtį po teroristų išpuolio ir apima pagalbą terorizmo aukoms.
11. Visos šios sritys tvirtai susijusios su iniciatyvomis, dėl kurių EDAPP jau yra išreiškęs poziciją: Stokholmo programa, ribojamosiomis priemonėmis ir lėšų išaldymu, duomenų saugojimu, saugumo skaitytuvais, ginklų prekursoriais, biometriniais duomenimis, Priemo sprendimu, keleivio duomenų įrašu, TFSP susitarimu, Šengeno informacine sistema, vizų informacine sistema, integruotu sienų valdymu, ES informacijos valdymo strategija ir įrodymų keitimusi tarp valstybių.
12. „Prevencijos“ ir „apsaugos“ srityse duomenų apsaugos požiūriu kyla daugiausia problemų.
13. Pirma, tų sričių pagrindas paprastai yra būsimų grėsmių vertinimas, daugeliu atvejų susijęs su plataus masto ir „prevenciniu“ didelio asmeninės informacijos apie piliečius, kurie nėra įtariamieji, kiekio tvarkymu (pvz., interneto patikra, e. sienos ir saugumo skaitytuvai).
14. Antra, komunikate numatyta aktyvinti teisėsaugos institucijų ir privačių įmonių partnerystę (pvz., interneto paslaugų teikėjų, finansų įstaigų ir transporto įmonių), siekiant keistis aktualia informacija ir kartais joms „pavesti“ atlikti dalį tam tikrų teisėsaugos užduočių. Tai susiję su dažnesniu asmens duomenų, kuriuos komerciniais tikslais renka privačios įmonės, naudojimu valdžios institucijose teisėsaugos tikslais.
15. Daugelio šių iniciatyvų neretai imtasi skubiai reaguojant į teroristų išpuolius, išsamiai neapsvarsčius galimo dublavimo ar sutapimo su jau esamomis priemonėmis. Kai kada net ir praėjus keleriems metams po jų įsigaliojimo dar nenustatyta, kiek kišimasis į piliečių privatumą taikant šias priemones buvo tikrai būtinas visais atvejais.
16. Be to, labiau tikėtina, kad „prevencinis“ asmens duomenų naudojimas gali lemti diskriminaciją. Prevenciškai analizuojant informaciją tektų rinkti ir tvarkyti asmens duomenis, susijusius su įvairiausių kategorijų asmenimis (pvz., visais keleiviais, visais interneto naudotojais), nepaisant to, ar jiems pareikšti kokie nors konkretūs įtarimai. Dėl šių duomenų analizės, ypač jeigu ji atliekama taikant duomenų gavybos techniką, nekalti žmonės gali būti paverčiami įtariamaisiais vien dėl to, kad juos apibūdinantys duomenys (amžius, lytis, religija ir kt.) ir (arba) įpročiai (pvz., kelionių, interneto naudojimo ir kt.) atitinka su terorizmu susijusių asmenų ar tuo įtariamų asmenų duomenis ar įpročius. Todėl, ypač šiame kontekste, neteisėtas ar netikslus asmeninės informacijos (kartais neskelbtinos) naudojimas kartu su plačiais teisėsaugos institucijų turimais prievartos įgaliojimais gali lemti konkrečių asmenų ir (arba) jų grupių diskriminavimą ir stigmatizavimą.
17. Šiuo požiūriu aukšto duomenų apsaugos lygio užtikrinimas kartu yra būdas padėti kovoti su rasizmu, ksenofobija ir diskriminacija, be to, kaip sakoma komunikate, jis „taip pat padeda užkirsti kelią radikalizmo plitimui ir būsimų teroristų verbavimui“.

2. Nuoseklus būtinumo principu grindžiamas požiūris

18. Svarbi bendra pastaba susijusi su poreikiu užtikrinti nuoseklų ir aiškų visų vidaus reikalų srities, visų pirma vidaus saugumo srities, komunikatų ir iniciatyvų ryšį. Pavyzdžiui, nors ES kovos su terorizmu strategija glaudžiai susijusi su Informacijos valdymo strategija, Strategija dėl Pagrindinių teisių chartijos ir Europos informacijos mainų

⁽¹⁾ 2002/475/TVR (OL L 164, 2002 6 22, p. 3).

⁽²⁾ 2008/919/TVR (OL L 330, 2008 12 9, p. 21).

⁽³⁾ Be to, kaip paskelbta 2010 m. balandžio 20 d. Komisijos Stokholmo programos įgyvendinimo veiksmų plane COM(2010) 171 galutinis.

- modeliu, visų šių dokumentų ryšys nėra aiškiai ir išsamiai išnagrinėtas. Tai tapo dar akivaizdžiau 2010 m. lapkričio 22 d. priėmus komunikatą „ES vidaus saugumo strategijos įgyvendinimas. Penki žingsniai kuriant saugesnę Europą“⁽¹⁾.
19. Todėl EDAPP rekomenduoja ES institucijoms užtikrinti, kad vidaus reikalų ir vidaus saugumo politikos kryptys ir iniciatyvos būtų kuriamos ir įgyvendinamos užtikrinant nuoseklų požiūrį ir aiškius jų tarpusavio ryšius, tinkamą ir teigiamą jų sąveiką bei vengiant darbo ir pastangų dubliavimo.
20. Be to, EDAPP rekomenduoja kiekviename šios srities pasiūlyme aiškiai apsvarstyti būtinumo principą. Tai turėtų būti daroma apsvarstant galimus sutapimus su jau esamomis priemonėmis ir ribojant asmens duomenų rinkimą bei mainus, kad būtų kaupiami tik tie duomenys, kurie iš tikrųjų reikalingi siekiant nustatyti tikslų.
21. Pavyzdžiui, Susitarimo su JAV dėl teroristų finansavimo sekimo programos (TFSP II) atveju EDAPP kėlė klausimą, kiek šis susitarimas iš tikrųjų yra būtinas rezultatams, kuriuos galima pasiekti mažiau privatumą ribojančiomis priemonėmis, pvz., jau nustatytomis esamuose ir tarptautiniuose ES dokumentuose⁽²⁾, pasiekti. Toje pačioje nuomonėje EDAPP kėlė klausimą, ar būtina siųsti asmens duomenis bendrai, o ne išskaidytai.
22. Komunikate paminėta vienas iš uždavinių „užtikrinti, kad šios priemonės atitiktų tikruosius (teisėsaugos institucijų) poreikius, kartu visapusiškai gerbiant privatumo teisę ir laikantis duomenų apsaugos taisyklių“. EDAPP palankiai vertina šį aiškų pripažinimą ir ragina ES institucijas atidžiai įvertinti, kiek jau esamos ir numatytos priemonės tenkina tikruosius teisėsaugos institucijų poreikius, kartu vengiant priemonių sutapimo ar nereikalingų privatus gyvenimo ribojimų. Šiuo požiūriu periodiškai persvarstant esamas priemones turėtų būti patvirtinta, kad jas taikant galima veiksmingai kovoti su terorizmu.
23. EDAPP įvairiose nuomonėse ir pastabose palaikė poreikį prieš siūlant naujas priemones dėl keitimosi informacija įvertinti visas esamas, visų pirma jis tai pabrėžė neseniai priimtoje nuomonėje „Informacijos valdymo laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje apžvalga“⁽³⁾. Iš tikrųjų esamų priemonių veiksmingumo įvertinimas svarstant naujai numatomų priemonių poveikį privatumui turi esminę reikšmę ir turėtų atlikti svarbų vaidmenį šioje srityje Europos Sąjungai imantis veiksmų, laikantis Stokholmo programoje išdėstyto požiūrio.
24. Esant sutapimų ir stingant veiksmingumo turėtų būti taisomi politiniai sprendimai arba sujungiamos esamos duomenų rinkimo ir tvarkymo sistemos, o gal net iš viso jų atsisakoma.
25. EDAPP rekomenduoja ypatingą dėmesį kreipti į tuos pasiūlymus, kurie susiję su bendru visų piliečių, o ne vien įtariamųjų, asmens duomenų rinkimu. Ypatingą dėmesį taip pat reikėtų kreipti į tuos atvejus, kai asmens duomenų tvarkymas yra numatytas kitais tikslais nei tie, kuriais jie iš pradžių buvo surinkti, kaip antai *Eurodac* sistemoje saugomų asmens duomenų gavimą teisėsaugos tikslais, ir atitinkamai šiuos atvejus pagrįsti.
26. Komunikate taip pat pabrėžiama, kad vienas iš ateities uždavinių bus užtikrinti veiksmingą saugumo tyrimų politiką, kuri padėtų užtikrinti didelį saugumo lygį. EDAPP pritaria komunikato teiginiui, kad veiksmingi saugumo tyrimai turėtų stiprinti įvairių subjektų tarpusavio ryšius. Šiuo požiūriu ypač svarbu, kad patirtis duomenų apsaugos srityje būtų integruota į saugumo tyrimus labai anksti, kad taptų politinių sprendimų pagrindu ir užtikrintų kuo plačiausią privatumo diegimą naujose į saugumą orientuotose technologijose, laikantis „privatumo užtikrinimo projektuojant“ principo.

3. Dėl ribojamųjų (turto išaldymo) priemonių naudojimo

27. Dėl ribojamųjų (turto išaldymo) priemonių taikymo konkrečioms šalims ir įtariamiesiems teroristams Teisingumo Teismo praktikoje ne kartą ir nuosekliai patvirtinta, kad pagrindinių teisių paaisymas kovoje su terorizmu turi esminę reikšmę siekiant užtikrinti pagarbą piliečių teisėms ir taikomų priemonių teisėtumą.
28. EDAPP jau yra pateikęs nuomonių ir pastabų šioje srityje⁽⁴⁾: viena vertus, jis atkreipė dėmesį į patobulintas procedūras, tačiau, kita vertus, prašė toliau jas tobulinti,

⁽¹⁾ Žr. šios nuomonės 4 punktą.

⁽²⁾ 2010 m. birželio 22 d. EDAPP nuomonė.

⁽³⁾ 2010 m. rugsėjo 30 d. EDAPP nuomonė.

⁽⁴⁾ 2009 m. liepos 28 d. nuomonė dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 881/2002, nustatantį tam tikras specialias ribojančias priemones, taikomas tam tikriems asmenims ir subjektams, susijusiems su Usama bin Ladenu, Al-Qaida tinklu ir Talibanu, (OL C 276, 2009 11 17, p. 1). 2009 m. gruodžio 16 d. nuomonė dėl įvairių pasiūlymų dėl teisės aktų, kuriais nustatomos tam tikros konkrečios ribojamosios priemonės Somaliui, Zimbabvei, Korėjos Demokratinei Respublikai ir Gvinėjai, (OL C 73, 2010 3 23, p. 1). Taip pat žr. 2010 m. liepos 20 d. EDAPP raštą dėl trijų teisės aktų pasiūlymų dėl ribojamųjų priemonių, konkrečiai – S. Miloseviciui ir su juo susijusiems asmenims, palaikant Tarptautinio baudžiamojo tribunolo buvusią Jugoslavijai įgaliojimus, ir Eritrėjai. Visas EDAPP nuomones ir pastabas galima rasti EDAPP interneto svetainėje <http://www.edps.europa.eu>

visų pirma tai susiję su teise į informaciją ir teise susipažinti su asmens duomenimis, aiškiu šių teisių ribojimų apibrėžimu ir veiksmingų teisių gynimo teisme priemonių bei nepriklausomos priežiūros buvimu.

29. Poreikį toliau tobulinti procedūrą ir esamas į sąrašus įtrauktiems asmenims prieinamas garantijas neseniai patvirtino Bendrasis Teismas vadinamojoje *Kadi II* byloje ⁽¹⁾. Bendrasis Teismas visų pirma pažymėjo, kad būtina išsamiai pranešti į sąrašus įtrauktam asmeniui apie priežastis, dėl kurių jis įtrauktas į sąrašus. Tai labai glaudžiai susiję su teisėmis pagal duomenų apsaugos teisę susipažinti su savo asmens duomenimis ir juos ištaisyti, visų pirma jeigu jie yra neteisingi ar pasenę. Šios teisės, aiškiai nurodytos Pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnyje, yra esminiai duomenų apsaugos elementai ir gali būti ribojamos tik tiek, kiek šie ribojimai yra būtini, numatomi ir nustatyti įstatymo.

30. Šiuo požiūriu EDAPP sutinka su komunikate išreikšta mintimi, kad vienas iš ateities uždavinių kovos su terorizmu politikos srityje bus SESV 75 straipsnio taikymas. Pagal šį naują teisinį pagrindą, įtrauktą į Lisabonos sutartį, fiziniams arba juridiniams asmenims leidžiama taikyti turto išaldymo priemonės. EDAPP rekomenduoja šį teisinį pagrindą taikyti ir nustatant turto išaldymo sistemą, visiškai paisant pagrindinių teisių. EDAPP yra pasirengęs toliau padėti kurti atitinkamus teisės aktus ir procedūras ir tikisi, kad su juo bus tinkamai ir laiku pasikonsultuota, kai Komisija pagal savo 2011 m. darbo programą parengs konkretų šios srities reglamentą ⁽²⁾.

31. Laikantis platesnio požiūrio, reikia nustatyti duomenų apsaugos sistemą, kuri būtų taikoma ir bendrai užsienio ir saugumo politikai. Iš tikrųjų SESV 16 straipsnyje numatytas duomenų apsaugos taisyklių nustatymo ir bendros užsienio ir saugumo politikos srityje teisinis pagrindas. Kitas teisinis pagrindas ir procedūra, nustatyta SESV 39 straipsnyje, bus taikomas tik tuomet, kai asmens duomenis šioje srityje tvarkys valstybės narės. Tačiau net jei Lisabonos sutartyje paminėtos šios duomenų apsaugos taisyklės ir numatytos jų nustatymo priemonės, iki šiol naujausiame komunikate „Visapusiškas požiūris į asmens duomenų apsaugą Europos Sąjungoje“ ⁽³⁾ nenumatyta jokia iniciatyva. Tokiomis aplinkybėmis EDAPP ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl duomenų apsaugos sistemos bendros užsienio ir saugumo politikos srityje nustatymo.

⁽¹⁾ 2010 m. rugsėjo 30 d. Sprendimas byloje *Kadi* prieš Komisiją, T-85/09, visų pirma žr. jo 157, 177 punktus.

⁽²⁾ 2011 m. Komisijos darbo programos (COM(2010) 623, 2010 m. spalio 27 d.) II priede (Orientacinis galimų svarstomų iniciatyvų sąrašas) paminėtas „Reglamentas, kuriuo nustatoma terorizmo veikla ES įtariamų asmenų lešų išaldymo procedūra“.

⁽³⁾ 2010 m. lapkričio 4 d. Komisijos komunikatas (2010) 609.

4. Pagarba pagrindinėms teisėms ir tarptautinis bendradarbiavimas

32. Pagarbai pagrindinėms teisėms skirtame skyriuje pabrėžiama, kad ES turi būti pagarbos ES pagrindinių teisių chartijai, kuri turėtų būti visos ES politikos kelrodys, pavyzdys.

33. Be to, EDAPP pritaria teiginiui, kad pagarba pagrindinėms teisėms – tai ne tik teisinis reikalavimas, bet ir pagrindinė sąlyga skatinant nacionalinių valdžios institucijų tarpusavio pasitikėjimą ir apskritai pasitikėjimą visuomenėje.

34. Tokiomis aplinkybėmis EDAPP rekomenduoja laikytis perspektyvinio požiūrio ir imtis konkrečių veiksmų šiam tikslui pasiekti, kartu siekiant veiksmingai įgyvendinti ES pagrindinių teisių chartiją ⁽⁴⁾.

35. Turėtų būti užtikrintas visų iniciatyvų, turinčių poveikį asmens duomenų apsaugai, poveikio privatumui vertinimas (PPV) ir ankstyvos konsultacijos dėl jų su kompetentingomis duomenų apsaugos institucijomis, nepaisant to, kas yra šių iniciatyvų iniciatorius, ir srities, kurioje jos siūlomos.

36. Tarptautiniam bendradarbiavimui skirtame komunikato skyriuje taip pat pabrėžiamas poreikis sukurti „būtiną teisinę ir politinę sistemą, skirtą sustiprintam ES bendradarbiavimui su išorės partneriais kovos su terorizmu srityje“.

37. Šiuo atžvilgiu EDAPP primena apie būtinybę užtikrinti, kad, keičiantis duomenimis su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis, būtų nustatytos atitinkamos garantijos, idant piliečių duomenų apsaugos teisių būtų tinkamai paisoma ir vykstant tarptautiniam bendradarbiavimui.

38. Tai taip pat apima skatinimą bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis bei tarptautinėmis organizacijomis rūpintis duomenų apsauga siekiant užtikrinti atitiktį ES standartams. Be to, tai atitinka Komisijos ketinimą kurti aukštus teisinius ir techninius duomenų apsaugos standartus trečiojoje šalyse ir tarptautiniu lygmeniu bei stiprinti bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis ⁽⁵⁾.

⁽⁴⁾ Žr. 2010 m. spalio 19 d. Komisijos komunikatą (2010) 573 „Veiksmingo Pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimo Europos Sąjungoje strategija“.

⁽⁵⁾ Žr. komunikato (2010) 609 „Visapusiškas požiūris į asmens duomenų apsaugą Europos Sąjungoje“ p. 16–17.

39. Aiškią galimybę Europos Sąjungai šioje srityje imtis veiksmų suteikia (lėšų išaldymo) ribojamosios priemonės, o aktyvus bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis ir Jungtinėmis Tautomis neturėtų sumenkinti ES teisinėje sistemoje užtikrinamo aukšto pagrindinių teisių apsaugos lygio.

III. IŠVADOS

40. EDAPP palankiai vertina komunikate kreipiamą dėmesį į pagrindinių teisių ir duomenų apsaugą ir toliau rekomenduoja imtis konkrečių priemonių kovos su terorizmu politikai tobulinti.

41. EDAPP rekomenduoja konkrečiomis iniciatyvomis remti pagrindinių teisių paisymą šioje srityje, visų pirma teisės į asmens duomenų apsaugą, kuri yra būtina teisiniam saugumui, pasitikėjimui ir bendradarbiavimui kovojant su terorizmu skatinti, taip pat būtina teisinė numatytų sistemų kūrimo sąlyga.

42. Be to, EDAPP palaiko požiūrį, kad šioje srityje pirmenybę reikėtų teikti sistemingos politikos formavimui, o ne incidentų paskatintos politikos kūrimui, visų pirma jeigu incidentai lemia naujų duomenų saugojimo, rinkimo ir mainų sistemų kūrimą tinkamai neįvertinus esamų alternatyvų.

43. Šiuo atžvilgiu EDAPP rekomenduoja ES institucijoms užtikrinti, kad vidaus reikalų ir vidaus saugumo srities politika ir iniciatyvos būtų kuriamos ir įgyvendinamos užtikrinant nuoseklią požiūrį ir aiškius jų tarpusavio ryšius, tinkamą ir teigiamą sąveiką bei išvengiant darbo ir pastangų dubliavimo.

44. Šiomis aplinkybėmis EDAPP ES teisės aktų leidėjui rekomenduoja didinti duomenų apsaugos vaidmenį išipareigojant imtis konkrečių veiksmų (ir laikytis konkrečių terminų), kaip antai:

— esamų priemonių veiksmingumo įvertinimas kartu apsvairstant jų poveikį privatumui turi esminę reikšmę, ir Europos Sąjungai imantis veiksmų šioje srityje tam turi būti skiriamas svarbus vaidmuo,

— numatant naujas priemones, apsvairstyti galimą sutapimą su jau esamomis priemonėmis atsižvelgiant į jų veiksmingumą ir riboti asmens duomenų rinkimą bei naudojimą tiek, kad būtų kaupiami tik tie duomenys, kurie iš tikrųjų reikalingi siekiant numatytų tikslų,

— siūlyti nustatyti ir bendrai užsienio ir saugumo politikai taikytiną duomenų apsaugos sistemą,

— siūlyti išsamų ir visuotinį požiūrį į teisėsaugos veiksmų veiksmingumą ir pagarbos žmogaus teisėms užtikrinimą (lėšų išaldymo) ribojamųjų priemonių srityje vadovaujantis SESV 75 straipsniu,

— duomenų apsaugos klausimą laikyti pagrindiniu aptariant šios srities priemones, pvz., užtikrinant, kad teikiant atitinkamus šios srities pasiūlymus būtų atliekami poveikio privatumui ir duomenų apsaugai vertinimai ir laiku konsultuojamasi su kompetentingomis duomenų apsaugos institucijomis,

— užtikrinti, kad atliekant saugumo tyrimus į duomenų apsaugos patirtį būtų atsižvelgta labai ankstyvame etape, ir pagal tai orientuotis pasirenkant politikos kryptis bei užtikrinti, kad privatumas būtų kuo labiau diegiamas naujose į saugumą orientuotose technologijose,

— užtikrinti tinkamas garantijas, kai asmens duomenys tvarkomi vykstant tarptautiniam bendradarbiavimui, kartu skatinti trečiąsias šalis ir tarptautines organizacijas kurti ir įgyvendinti duomenų apsaugos principus.

Priimta Briuselyje 2010 m. lapkričio 24 d.

Peter HUSTINX

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas